

MAART.

De Lentemaand heeft vier beroemde datums: den tienden, den vijftienden, den eenentwintigsten en den dertigsten.

Omstreeks den tienden Maart vliegen de eerste hommels en wel in het bijzonder de aardhommels. Wij willen er eens op letten, in welke volgorde de andere soorten verschijnen. Met behulp van de uitmuntende determinieertabel van wijlen Dr. Vuyck in Jaargang 26 (1921) van De Levende Natuur kunnen we gemakkelijk te weten komen met welke soort we te doen hebben, te meer daar er voorloopig niet anders dan koninginnen vliegen. Wanneer zoo'n aardhommel pas uit den grond is gekropen, gaat zij meteen weer een holletje zoeken voor haar nest. Let er eens op: die dikke hommels zoemen vlak langs den grond en worden aangetrokken door elk donker plekje.

Meteen komen ook vele soorten van graafbijtjes uit den grond, zoo veel en zoo vaak, dat men het wel treffen kan, er bij tegenwoordig te zijn. Toen ik nog in Amsterdam woonde, wist ik een plek nabij Halfweg het Kalfje, waar in de eerste weken van Maart de prachtige fluweelbijtjes (*Anthrena fulva*) kwamen opduiken. Bestaat er correlatie tusschen het „ontwaken” van sommige graafbij-soorten en den bloei van vroege wilgen?

Omstreeks den vijftienden Maart wordt het eerste kievitse gevonden. Zijn er al kievitse-eieren gevonden in den Wieringer-meer? Hoe gaat het daar met de kievitbevolking? En wie weet, hoe het in Engeland gaat met de kievitten, nu daar sedert eenige jaren de eieren niet meer geraapt en verhandeld mogen worden. Maar er mogen nog wel eenige jaren over heen gaan, eer we gevolgtrekkingen van waarde kunnen maken.

Omstreeks eenentwintig Maart hooren we het eerste tiftjafje. Ik geloof wel, dat deze vogels al dadelijk na aankomst zingen en niet eerst een paar dagen stilletjes rondsluipen. Bij sommige soorten schijnt dat wel te gebeuren. Daar staat tegenover, dat er tal van vogels zijn, die al zingen, eer ze hun broedplaats bereiken. In het voorjaar hebben wij even goed een „zingenden trek” als in het najaar. Ik heb dat bijzonder mooi waargenomen bij spreeuw, kneutje, sijsje, boomleeuwerik, koperwiek en wulp. De trek is trouwens nu in vollen gang voor vele soorten.

Dertig Maart is hier in Bloemendaal de datum voor het eerste zanglijster-ei. Roodborst en Heggemussh eerder.

Maart is de goede tijd, om te letten op de vechtpartijen der vogels en al hun gedoe ter afpaling van het broedgebied. De eene soort is daar stipt op dan de andere, sommige lijken geheel onverschillig en er zijn ook heel wat „gezellige broeders”. De heele theorie van Elliot Howard (*Territory in Bird-Life*) mag nog wel eens opnieuw bekeken worden. Er wordt in den laatsten tijd veel kritiek op uitgeoefend. Wij komen daar wel op terug. Hier even een aardig geval: Een zanglijster en een merelwijfje zijn heel vreedzaam zij aan zij bezig met het inzamelen van bouwstof voor hun nest. Een tweede merelwijfje komt ook om bladrommel, maar wordt dadelijk verjaagd door een toesnellenden merelman. Waarom duldde die nu wel de zanglijster op zijn „gebied”?

Evenals in Februari blijven wij letten op den invloed van wisselingen van temperatuur en licht en op de gebeurtenissen op beschutte plekken. Bij guur weer kunnen sommige voorjaarsbloemen zeer lang duren, waarschijnlijk door het uitblijven van insectenbezoek. Bij sneeuw-klokjes en boschanemonen houdt een en dezelfde bloem het tot zes weken lang uit. Probeer door kunstmatige bestuiving hun levensduur te verkorten. De windbloeijs, zooals iep en duindoorn, hebben veel korter bloeiduur.

Maart is de beste tijd, om te beginnen met de studie der bladmossen. De mooiste soorten staan nu „in vrucht”.

Wat Paddenstoelen betreft, den heelen winter door zijn de zoogenaamde houtzwammen vertegenwoordigd, soorten van *Polyporus*, *Polystictus*, *Lenzites*, *Tremella*, *Stereum* en op milde Maartdagen kunnen boomstronken, die een paar jaar in het bosch hebben gelegen ons

verheugen met betooverend kleurenspeel. Ook hebben wij het geheele jaar door de gelegenheid, om op te merken, hoe de paddenstoelen zich meer schikken naar de omstandigheden, dan naar den tijd. Die omstandigheden zijn ons nog lang niet voldoende bekend, tenminste ik weet geen verklaring er voor te vinden, dat ik in Maart niet alleen de Paarse Ridderzwam (*Tricholoma nudum*) gevonden heb, maar ook de gewone Champignon (*Psalliota campestris*).

Let ook eens op de gewone Vogelmuur (*Stellaria media*). Die bloeit het heele jaar door, maar doet dat, naar het mij voorkomt, met het meeste animo in Maart.

Ieder weet, dat de Vogelmuur inplaats van de tien meeldraden, die zij behoort te vertoonen, er doorgaans maar drie heeft. Maar onder overigens onbekende omstandigheden brengt zij het tot meer, zelfs tot de reglementaire tien. En nu heb ik mijn Vogelmuur-bloempjes met tien meeldraden altijd gevonden in Maart.

Let nu ook op de kleur van schors en knopschubben van onze boomen en heesters, die nu, kort voor de bladontluiking gaan prijken in de mooiste tinten van vuurrood en karmijn, wijnrood en paars, goudig bronsgeel en zilverglaanzend: linde, kornoelje, berk, beuk, populier, els, wilgen, duindoorn, eik, allemaal even mooi. Sommige zijn sterk in kleur, bij het duistere af, andere (van dezelfde soort) trekken meer in het bleke: het interessante geval van de blondinen en brunetten.

JAC. P. THIJSSSE.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Het Prinsenhof. Ons bereikt het heugelijk nieuws, dat de Stichting It Fryske Gea het beroemde moerassen- en plassen gebied van het Prinsenhof bij Eernewoude gaat koopen, rekenend op de medewerking van alle natuurvrienden en watertoeristen en goede vaderlanders.

Het zal wel lukken. Er is twintigduizend gulden nodig. Giften te zenden aan D. Dijkstra, Drachten. Wees niet bang, dat er te veel zal inkomen. Mocht — en ik vind dat lang niet onwaarschijnlijk — de twintigduizend worden overschreden, dan kan het bezit nog altijd worden uitgebreid. De te sluiten koop gaat over 200 hektaren. Denk erom, alle beetjes helpen.

JAC. P. THIJSSSE.

Onze Beken. Hierbij herhaal ik dringend mijn verzoek, om mij opgave te doen van beken en riviertjes, die nog in aanmerking komen, om behouden te worden. Ik ontving reeds eenige belangrijke mededeelingen, die juist heel goed te pas komen. Heusch, niet altijd is de zaak hopeloos.

JAC. P. THIJSSSE.

GEVRAAGD:

Jaargangen Aus der Heimat; billijk. Indien binnen 14 dagen geen antwoord, voorzien.
Adres: P. VLIETSTRA, Groenelaan 49, Beverwijk.

AANGEBODEN:

De Verkade's albums (geheel compleet in zeer goeden staat): „Mijn Aquarium” à f 3.15, „De Bloemen in onze tuin” à f 3.15, „Paddenstoelen” à f 3.15, „Texel” à f 3.15, „Zee-waquaarium en Terrarium” à f 3.15, „Lente” à f 3.40, „Zomer” à f 3.40, „Herfst” à f 3.40, „Winter” à f 3.40, „Het Naardermeer” à f 3.40, „Bosch en Heide” (een weinig beschadigd) à f 3.10. „Kamerplanten” à f 3.15. Porto niet voor kooper. Binnen twee weken geen antwoord, dan verkocht.

Dordrecht, Willemstraat 21.

A. H. MEIJER CLUWEN.